

Motion till riksdagen 2024/25:3425

av **Niels Paarup-Petersen m.fl. (C)**

med anledning av prop. 2024/25:160 Skolor mot brott

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skolpersonal inte ska kunna avkrävas att undersöka elevers väskor, utan detta är en uteslutande polisiär uppgift, och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kravet på att rektorer ska anmäla misstänkta brott till Polismyndigheten först ska börja gälla när elever börjat i högstadiet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att aktörer inom civilsamhället (exempelvis ungdomsförbund) som bidrar till skolans verksamhet inte stängs ute från skolorna, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Skolans roll i det brottsförebyggande arbetet har blivit allt viktigare på senare år. Detta inte minst mot bakgrund av den ökade kriminaliteten i samhället och att skolan i allt högre grad används för att exempelvis rekrytera unga som utförare av det allra grävsta våldet. Skolan har också blivit en vanligare brottsplats. Skolan är exempelvis den vanligaste brottsplatsen för både mindre grov och gräv misshandel, samt för sexuella kränkningar bland pojkar. Skolan är också en vanlig brottsplats vid hot. Siffror från Arbetsmiljöverket (2024) visar att antalet anmälda allvarliga händelser i arbetet orsakat av hot och våld i skolan ökade med ca 150 procent mellan åren 2013 och 2023. Ett flertal fall av gräv våld, flera med dödlig utgång, som t.ex. i Trollhättan 2015, Malmö 2022 och Örebro 2025, har vidare aktualiserat säkerheten i skolan.

Alla barn, elever, lärare och annan skolpersonal har rätt att känna sig säkra och trygga i förskolan, skolan och fritidshemmet. Tyvärr går utvecklingen åt fel håll och tryggheten i svensk skola minskar. Mot bakgrund av detta välkomnar Centerpartiet på

det stora hela regeringens proposition på området. Inte minst välkomnar Centerpartiet att säkerhetsarbete i brottsförebyggande syfte får ett eget kapitel i skollagen, att huvudmannen ska se till att det finns en beredskapsplan som ska vidtas vid allvarliga våldssituationer och att huvudmannen ska vidta åtgärder för att se till att obehöriga inte ges tillträde till skolenheten under tid när verksamheten pågår.

Centerpartiet ställer sig även kritiskt till flera centrala delar av propositionen. I sammanhanget handlar detta bl.a. om förslaget om undersökning av väskor. Detta anser vi vara en grannliga uppgift som kräver sådan kompetens och sådana befogenheter som polisen har, men som inte kan avkrävas av skolans personal. Centerpartiet anser att skolan behöver hjälp och stöd av polis att agera i situationer då brott kan misstänkas, exempelvis när elever har farliga eller olämpliga föremål med sig. Centerpartiet anser därför att detta fortsatt ska vara ett polisärt uppdrag och inte ett ansvar som bör åläggas skolans personal.

Centerpartiet ställer sig också tveksamt till vissa delar av förslaget om att rektorn ska anmäla misstänkta brott till Polismyndigheten. Centerpartiet är på det stora hela positivt till förslaget men anser att detta bör gälla först efter att eleven börjat i högstadiet. Vi vill betona att det redan i dag är fullt möjligt för skolan att polisanmäla brott men att det krävs en viss flexibilitet och anpassningsförmåga när det kommer till de allra yngsta eleverna.

Centerpartiet vill också betona, när det kommer till att huvudmannen ska se till att obehöriga inte ges tillträde till skolenheten, vikten av att aktörer inom civilsamhället (exempelvis ungdomsförbund) som bidrar till skolans verksamhet inte stängs ute från skolorna. Därför är det viktigt att det finns förutsättningar för lokala variationer i hur lagen tillämpas.

Niels Paarup-Petersen (C)

Anders Ådahl (C)

Anna Lasses (C)

Anne-Li Sjölund (C)